

O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING USTUVOR
YO'NALISHLARI

Raxmatullayev Lazizbek Ruslanovich

Termiz davlat universiteti

Iqtisodiyot(tarmoqlar va sohalar bo'yicha) yo'nalishi

2-kurs magistranti

Annotatsiya: *Ushbu tezis O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlarini aniqlashga qaratilgan. Tadqiqotda raqamli infratuzilma, inson kapitali, elektron tijorat, davlat xizmatlarini raqamlashtirish, fintex va innovatsiyalarni rivojlantirish kabi ustuvor sohalarga e'tibor qaratiladi. Shuningdek, xalqaro tajribani O'zbekiston sharoitlariga moslashtirish bo'yicha takliflar beriladi.*

Kalit so'zlar: *raqamli iqtisodiyot, inson kapitali, raqamli infratuzilma, elektron tijorat, davlat xizmatlari, fintex, innovatsiyalar, kiberxavfsizlik.*

Аннотация. *Данная тезисная работа посвящена определению приоритетных направлений развития цифровой экономики в Узбекистане. Исследование фокусируется на таких ключевых аспектах, как цифровая инфраструктура, человеческий капитал, электронная коммерция, цифровизация государственных услуг, финтех и инновации. Также предлагаются рекомендации по адаптации международного опыта к условиям Узбекистана.*

Русский язык: *цифровая экономика, человеческий капитал, цифровая инфраструктура, электронная коммерция, государственные услуги, финтех, инновации, кибербезопасность.*

Abstract. *This thesis aims to identify the priority directions for developing the digital economy in Uzbekistan. The study focuses on key areas such as digital infrastructure, human capital, e-commerce, digitization of public services, fintech, and innovation. Proposals are also provided for adapting international experiences to Uzbekistan's context.*

Keywords: *digital economy, human capital, digital infrastructure, e-commerce, public services, fintech, innovation, cybersecurity.*

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

Ключевые слова: *цифровая экономика, человеческий капитал, цифровая инфраструктура, электронная коммерция, государственные услуги, финтех, инновации, кибербезопасность.*

XXI asr – bu raqamlashuv asridir. Global texnologik taraqqiyot jarayonlari O‘zbekistonni ham chetda qoldirmayapti. Mamlakatimiz raqamli iqtisodiyotga o‘tish yo‘lini tanlagan bo‘lib, bu jarayon iqtisodiyotning barcha sohalariga chuqur singib bormoqda. Raqamli texnologiyalar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning yangi imkoniyatlarini yaratib, mamlakat taraqqiyotini yangi bosqichga olib chiqishi mumkin. Shu bois, "O‘zbekistonda raqamli iqtisodiyotning ustuvor yo‘nalishlari" mavzusi ayni paytda yuksak dolzarblik kasb etmoqda.

Raqamli iqtisodiyot – bu axborot va kommunikasiya texnologiyalariga asoslangan iqtisodiyotdir. Unda axborot va bilim asosiy resurs hisoblanadi. Raqamli iqtisodiyotning asosiy xususiyatlari quyidagilardan iborat:

Yuqori innovasionlik: Doimiy ravishda yangi texnologiyalar paydo bo‘lib, ular iqtisodiyotning barcha sohalariga tezlik bilan tatbiq etiladi.

Global integratsiya: Raqamli texnologiyalar orqali dunyo bo‘ylab masofalar qisqarib, global bozorlarda raqobat kuchayib boradi.

Inson kapitalining ahamiyati ortadi: Raqamli ko‘nikmalarga ega bo‘lgan kadrlar eng qimmatli resursga aylanadi.

Davlatning roli o‘zgaradi: Davlat raqamli infratuzilmani rivojlantirish, innovasiyalarni qo‘llab-quvvatlash, kiberxavfsizlikni ta‘minlash yo‘lida muhim rol o‘ynaydi.

O‘zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishga davlat tomonidan katta e‘tibor qaratilmoqda. "Raqamli O‘zbekiston 2030" strategiyasi qabul qilingan bo‘lib, unda raqamli transformasiyaning asosiy yo‘nalishlari belgilab berilgan.

Yutuqlar: Davlat xizmatlarini onlayn taqdim etish sohasida sezilarli yutuqlarga erishildi. "Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali" orqali ko‘plab hujjatlarni rasmiylashtirish mumkin bo‘ldi. Mobil bank tizimlari rivojlanib, aholiga qulaylik yaratmoqda.

Muammolar: Internetga ulanish sifati va qamrovi hali ham yetarli emas, ayniqsa qishloq joylarda. Raqamli ko‘nikmalarga ega bo‘lgan kadrlar yetishmasligi ham muhim muammolardan biri. Kiberxavfsizlik masalasi ham yetarli darajada e‘tibor qaratilmayapti.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari:

- Inson kapitalini rivojlantirish: Aholi, ayniqsa yoshlar o‘rtasida raqamli savodxonlikni oshirish bo‘yicha keng ko‘lamli dasturlarni amalga oshirish. IT

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

sohasida yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash va qayta tayyorlash tizimini takomillashtirish.

- Raqamli infratuzilmani rivojlantirish: Yuqori tezlikli internetga ulanish imkoniyatlarini kengaytirish, optik-tolali aloqa tarmoqlarini rivojlantirish, 4G/5G texnologiyalarini keng joriy etish, kiberxavfsizlikni ta'minlash.
- Elektron tijoratni rivojlantirish: Elektron savdo platformalarini yaratish va takomillashtirish, logistika va to'lov tizimlarini rivojlantirish, kichik va o'rta biznes sub'ektlarini elektron tijoratga jalb qilish.
- Davlat xizmatlarini raqamlashtirish: Barcha davlat xizmatlarini elektron shaklga o'tkazish, korrupsiyaga qarshi kurashish, fuqarolarga qulaylik yaratish.
- Fintex sohasini rivojlantirish: To'lov tizimlarini modernizasiya qilish, mikromoliya va lizing xizmatlarini raqamlashtirish, blokcheyn texnologiyalarini qo'llash.
- Innovasiya va texnologiyalarni rivojlantirish: Ilmiy-tadqiqot ishlarini qo'llab-quvvatlash, innovasion loyihalarga investisiyalarni jalb qilish, texnopark va innovasiya markazlarini rivojlantirish.

Janubiy Koreya, Singapur, Estoniya kabi mamlakatlar raqamli iqtisodiyotni muvaffaqiyatli rivojlantirgan. Ularning tajribasini o'rganish va O'zbekiston sharoitiga moslashtirish muhim ahamiyatga ega. Xususan, Estoniyaning barcha davlat xizmatlarini onlayn taqdim etish tizimi, Singapurning innovasiyalarni qo'llab-quvvatlash siyosati, Janubiy Koreyaning yuqori tezlikli internet infratuzilmasini rivojlantirish tajribasini o'rganish maqsadga muvofiqdir.

Raqamli iqtisodiyot O'zbekistonning kelajagi uchun strategik ahamiyatga ega. U iqtisodiyotni diversifikasiya qilish, yangi ish o'rinlari yaratish, korrupsiyaga qarshi kurashish, jamiyatni modernizasiya qilish, aholi turmush darajasini oshirishga xizmat qiladi.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish uchun inson kapitalini rivojlantirish, raqamli infratuzilmani takomillashtirish, innovasiyalarni qo'llab-quvvatlash, kiberxavfsizlikni ta'minlash, davlat xizmatlarini raqamlashtirish, elektron tijoratni rivojlantirish kabi ustuvor yo'nalishlarga ega

Adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining "Raqamli O'zbekiston 2030" strategiyasi. Tashkent, 2020.
2. World Bank. (2023). *Digital Economy for Development: Uzbekistan Country Report*. Washington, DC: World Bank Group.

